

Partnerstvo i djeca

Partnerstvo (životne zajednice)

Prava i dužnosti roditelja

Biti roditelj

Čuvanje djece

Spajanje porodice

Konflikti

Partnerstvo (životne zajednice)

U Švicarskoj postoje različiti načini kako da ljudi žive zajedno. Ukoliko se želite vjenčati, morate imati barem 18 godina. Oba bračna partnera imaju ista prava.

Zajednički život

U Švicarskoj se posljednjih stoljeća promijenilo mnogo toga. Parovi često žive zajedno, a da se nisu vjenčali (konkubinat, Konkubinat). Parovi imaju i zajedničku djecu. Ne postoji fiksna podjela uloga između partnera. To znači da žene i muškarci ne moraju na sebe preuzimati određene zadatke u vezi.

I istopolni parovi smiju živjeti zajedno, na primjer muškarac sa muškarcem ili žena sa ženom. Oni imaju ista prava kao drugi parovi i smiju se takođe vjenčati.

Brak

U Švicarskoj se smijete vjenčati tek sa 18 godina. I istopolni parovi se mogu vjenčati: muškarac se može vjenčati sa muškarcem, žena se može vjenčati sa ženom. Ukoliko se želite vjenčati, morate se javiti Matičnom uredu Basel-Stadt (Zivilstandsamt). Matični ured tada započinje „postupak pripreme braka“. Ovim postupkom se priprema vjenčanje. Ured na primjer provjerava da li se oba partnera smiju vjenčati. Kada je postupak okončan, morate se vjenčati u roku od 3 mjeseca. Matični ured Vas informira o tome kako se odvija postupak i koja su Vam dokumenta potrebna.

Možda jedan partner još živi u inostranstvu. Možete podnijeti zahtjev da partner smije ući u Švicarsku (Priprema vjenčanja). Onda se oboje možete vjenčati ovdje u Švicarskoj.

Matični ured možda sumnja da sklapate fiktivni brak (Scheinehe). Fiktivan brak znači: Vjenčavate se samo zbog toga da bi jedan od partnera mogao živjeti u Švicarskoj.

Matični ured može odbiti vjenčanje. Ukoliko ste se već vjenčali, Ured može brak proglasiti nevažećim. Brak onda ponovo prestaje. Ili možete možda fiktivnim brakom izgubiti svoju boravišnu dozvolu.

Prava i dužnosti

Bračni partneri imaju ista prava i obaveze, tako stoji u Zakonu. Oni su u braku ravnopravni. Oba bračna partnera se moraju vjenčati dobrovoljno. U slučaju prisilnog braka (Zwangsheirat) se jedna osoba prisiljava na vjenčanje. Ukoliko organi za to saznaju, oni brak mogu proglasiti nevažećim. Osobe koje druge osobe prisiljavaju na vjenčanje dobijaju kaznu.

Imate osjećaj da se prisiljavate na brak? Savjetovalište zwangsheirat.ch Vam pruža podršku. Poziv je besplatan. Broj telefona: 0800 800 007

Planiranje porodice

Imate pitanja o planiranju porodice, trudnoći i seksualnosti? U Kantonu Basel-Stadt postoje savjetovišta za to. Ona Vas informiraju o različitim temama, na primjer o kontracepciji, seksualnim problemima, seksualnom zdravlju, polnim bolestima ili u slučaju neželjene trudnoće. Savjetujete se takođe onda kada očekujete dijete ili već imate djecu.

Razvod braka

Vjenčani ste i želite se razvesti? Tada kod Građanskog suda Basel-Stadt (Zivilgericht Basel-Stadt) možete podnijeti zahtjev za razvod. Razvod možete zahtijevati sami. Ili razvod zahtijevajte zajedno sa drugim bračnim partnerom.

Vjenčali ste se u inostranstvu? I u tom slučaju se možete razvesti po švicarskom pravu. Morate međutim za to barem godinu dana stanovati u Švicarskoj. I Švicarska mora biti Vaše glavno mjesto stanovanja. Ukoliko se razvodite, time se može promijeniti Vaš boravišni status. Možda nakon razvoda više ne smijete živjeti u Švicarskoj. Upravo primete švicarsko državljanstvo? Onda je moguće da nakon razvoda više ne možete postati Švicarkinja ili Švicarac.

Da li nakon razvoda smijete ostati u Švicarskoj? Najbolje je da pitate savjetovište za brak i porodicu ili pravno savjetovište. Ukoliko ste žrtva nasilja u porodici, postoje posebna pravila.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/partnerstvo-i-djeca/partnerstvo-ivotne-zajednice

Prava i dužnosti roditelja

Kada dobijete dijete, rođenje morate odmah prijaviti Matičnom uredu. Ukoliko ste vjenčani, starateljsko pravo za dijete je automatski regulirano. Ukoliko niste vjenčani, morate se sami postarati za starateljsko pravo.

Prijava rođenja

Rođenje svakog djeteta morate prijaviti Matičnom uredu (Zivilstandsamt). Pažnja: Morate otići do Matičnog ureda u mjestu gdje je Vaše dijete rođeno. Ne morate dakle možda ići do ureda Vaše opštine stanovanja.

Dijete na svijet dolazi u bolnici:

Bolnica prosjeđuje dokumente Matičnom uredu. Ne morate se više brinuti oko toga.

Dijete na svijet ne dolazi u bolnici:

Možda svoje dijete donosite na svijet kod kuće ili na nekom drugom mjestu. Onda sami rođenje morate prijaviti Matičnom uredu. Za to imate 3 dana vremena. Matični ured će vam reći koja dokumenta morate predati.

Dobro je znati sljedeće:

Dijete koje se rađa u Švicarskoj ne postaje time Švicarkinja ili Švicarac. Ono ne dobija automatski švicarsko državljanstvo.

Priznavanje očinstva

Vjenčani ste i dobijate dijete.

Suprug se automatski registrira kao otac. Suprug možda misli da on nije otac. Onda se može obratiti sudu i osporavati očinstvo.

Niste vjenčani i dobijate dijete:

Otac djeteta se ne registrira automatski kao otac. On prije ili nakon rađanja može otići u Matični ured i priznati dijete. Otac možda ne želi priznati svoje dijete. Onda se majka može obratiti sudu i zahtijevati da on prizna dijete.

Starateljstvo

Kao roditelji se morate postarati za to da Vašoj djeci bude dobro. To je Vaše pravo i Vaša obaveza (roditeljsko staranje, elterliche Sorge). Morate na primjer odgajati Vašu djecu i plaćati za izdržavanje Vaše djece. Morate osim toga zakonski zastupati Vašu djecu dok dijete ne napuni 18. godina.

Vjenčani ste:

Oboje imate ista prava i iste obaveze prema Vašoj djeci.

Niste vjenčani:

Najprije otac mora priznati dijete. Nakon toga možete oboje dobrovoljno u pisanoj formi izjaviti da se zajedno želite starati za Vaše dijete (gemeinsame elterliche Sorge). To možete učiniti onda kada otac u Matičnom uredu prizna dijete. Ili možete i kasnije otići do Organa za zaštitu djece (Kinderschutzberhörde, KESB). Ukoliko se ne slažete oko starateljstva, odluku donosi Služba za zaštitu djece.

Ukoliko imate pitanja ili Vam je potrebna podrška, možete otići do nekog porodičnog savjetovališta.

Izdržavanje

Ako ste se razdvojili, morate se uprkos tome i dalje starati za svoje dijete. Trebalo bi da se stoga dogovarate o tome ko će se brinuti o djetetu i ko će koliko plaćati (izdržavanje, Unterhalt).

Oboje plaćate za izdržavanje Vašeg djeteta. Možda morate plaćati više ili manje od drugog supružnika. Ili ne morate uopće plaćati. To zavisi od toga koliko novca zarađujete i koliko se brinete o djetetu. Ukoliko se ne možete dogovoriti sa drugim roditeljem, možete se obratiti sudu.

Jedan roditelj ne plaća svoj doprinos:

Ukoliko drugi roditelj ne plaća svoj doprinos za dijete, možete zamoliti za pomoć opštinu u kojoj stanujete. Ona će Vam pomoći da dobijete novac. Ona će možda unaprijed platiti novac za izdržavanje, ukoliko imate prava na taj novac. To se zove Alimentenbevorschussung.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/partnerstvo-i-djeca/prava-i-dunosti-roditelj

Biti roditelj

Nije jednostavno odgajati dijete. Možda se ponekad pitate šta je dobro za Vaše dijete. Može biti od velike pomoći da o tome razgovarate sa drugim roditeljima. Osim toga Vam mogu pomoći različita savjetovališta.

Sastajališta

Za majke i očeve postoje mnoge ponude. Ovdje možete razgovarati sa drugim roditeljima ili poduzimati nešto zajedno sa Vašim djetetom:

- Grupe za puzanje (Krabbelgruppen) su za bebe i malu djecu do 2 godine. Ovdje možete upoznati druge roditelje.
- Gimnastika za roditelje i dijete (MuKi-Turnen, VaKi-Turnen ili ElKi-Turnen) je za roditelje sa malom djecom. Oni se zajedno mogu igrati, kretati se i zabavljati se. Najveći broj opština nudi gimnastiku.
- Sastajališta u kvartu (Quartiertreffpunkte) imaju različite povode za roditelje i djecu.
- Biblioteke i ustanove za iznajmljivanje igrarica imaju ponude za malu i veliku djecu i njihove roditelje.

Obrazovanje roditelja

U Kantonu Basel-Stadt postoje kursevi za roditelje o mnogim različitim temama. Postoje i specijalni kursevi za migrantkinje i migrante. Postoje na primjer kursevi o švicarskom školskom sistemu. Neki kursevi su takođe na drugim jezicima.

Savjetovalište za odgoj

Ukoliko imate pitanja o odgoju Vašeg djeteta, pomoći će Vam različita savjetovališta. Ako na primjer imate bebe i malu djecu do 5 godina, možete otići do Savjetovališta za roditelje (Elternberatung).

Kod hitnih pitanja postoji broj za hitne pozive. Ovdje će Vas savjetovati stručnjaci. Ako pozovete, plaćate normalnu tarifu za fiksnu mrežu. Telefon: 0848 35 45 55. Ili napišite e.mail. Adresu ćete pronaći na www.elternnotruf.ch

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/partnerstvo-i-djeca/bitiroditelj

Čuvanje djece

Mnogi očevi i majke rade i nakon rođenja djeteta. Zbog toga u kantonu Basel-Stadt postoje specijalne ponude za čuvanje djece. Za većinu tih ponuda morate platiti.

Dječje obdanište (KITA)

U ustanovama za dnevni boravak djece se Vaše dijete čuva cijelog dana. Skraćenica za ustanovu za dnevni boravak djece je Kita. Najviše njih je za djecu od 3 mjeseca do škole. Neke međutim čuvaju i školsku djecu prije škole, tokom podneva i nakon škole. Vaše dijete morate već ranije prijaviti, jer su liste čekanja vrlo dugačke. Ustanove za dnevni boravak djece koštaju različito. Opština stanovanja plaća za većinu ustanova za dnevni boravak djece jedan dio troškova. Ustanove za dnevni boravak djece i opštinu stanovanja možete pitati koliko to košta i kako da prijavite Vaše dijete.

Igraonice

Mnoga djeca posjećuju grupu za igru (Spielgruppe), prije nego što pođu u školu. U grupi za igru se djeca od oko 3 godine sreću bez svojih roditelja. Djecom se bavi kvalificirana osoba za čuvanje djece. Djeca na primjer prave razne manje predmete i zajedno se igraju. Grupa za igru je dobrovoljna.

Vaše dijete kod kuće ne govori njemački? Onda u grupi za igru može početi da uči njemački. Na taj način će Vašem djetetu biti lakše kad pođe u školu.

Dnevni boravak / Ručak

Na svim primarnim i sekundarnim stupnjevima postoje dnevni boravci (Tagesstrukturen) u objektu škole ili u neposrednoj blizini. Dnevni boravci znače da djeca tokom podneva ostaju u školi i dobijaju ručak. Poslije škole jedna osoba čuva djecu i djeca mogu raditi svoje domaće zadatke.

Želite da Vaše dijete ide u dnevni boravak? Tada za to morate platiti. Troškovi zavise od toga koliko zarađujete. Vaše dijete može ići u dnevni boravak jednog dana ili više dana u sedmici.

Porodice koje čuvaju djecu

Vaše dijete možete dati na čuvanje i u porodice za čuvanje djece tokom dana. Porodica za čuvanje djece tokom dana (Tagesfamilie) je porodica koja djecu prima kod sebe cijelog dana ili prije i nakon škole. Službe za posredovanje Vam pomažu u tome da pronađete odgovarajuću porodicu za čuvanje djece tokom dana. Službe za posredovanje Vas takođe informiraju o tome koliko obično košta jedna porodica za čuvanje djece tokom dana.

Babysitter / Vanredne situacije

U Švicarskoj se i tinejdžeri bave čuvanjem djece, uveče ili preko vikenda. Tinejdžeri za to dobijaju novac. Švicarski crveni krst (SRK) Kantona Basel-Stadt ima spisak posrednika pri traženju osoba koje su završile kurs za čuvanje djece.

Čuvanje djece u hitnom slučaju

Možda imate neku vanrednu situaciju i hitno Vam je potrebna osoba koja će paziti Vaše dijete. Na primjer: Vi ili Vaš partner morate u bolnicu i niko ne može paziti Vaše dijete.

Švicarski crveni krst Basel-Stadt (SRK) nudi uslugu čuvanja djece u hitnom slučaju.

Čuvanje morate platiti, ali neka zdravstvena osiguranja preuzimaju troškove.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/partnerstvo-i-djeca/uvanje-djec

Spajanje porodice

Ako živite u Švicarskoj, osobe iz Vaše porodice takođe mogu doći u Švicarsku. Za to moraju biti ispunjeni odgovarajući uvjeti. Rođaci ili poznanici Vas žele posjetiti u Švicarskoj. Oni tada moraju ponekad podnijeti zahtjev za ulaznu vizu. To zavisi od toga iz koje zemlje dolazi Vaša posjeta.

Spajanje porodice

Ako živite ovdje, možda i direktni rođaci ili Vaš bračni partner smiju doći u Švicarsku (Spajanje porodice, Familiennachzug). Za koje članove Vaše porodice smijete podnijeti zahtjev? To zavisi od toga koje državljanstvo i koju boravišnu dozvolu imate. Možda se Vaša porodica može takođe naknadno doseliti kada ste samo privremeno primljeni i imate legitimaciju F

Služba za migraciju (Migrationsamt) odlučuje o tome da li se Vaša porodica smije naknadno doseliti. Služba za migraciju Vas informira o tome što morate činiti i koja su Vam dokumenta potrebna.

Upozorenje:

Zahtjev za naknadno doseljenje Vaše porodice morate podnijeti u okviru određenog roka. Rok je kod djece kraći nego kod odraslih osoba, na primjer kod Vašeg bračnog partnera.

Priprema braka

Živate u Švicarskoj i želite se vjenčati nekom osobom iz inostranstva? Tada možete podnijeti zahtjev za dozvolu za ulazak u zemlju, da biste mogli pripremiti svoje vjenčanje (Priprema vjenčanja). Na taj način Vaš partner ili Vaša partnerka već prije vjenčanja mogu doputovati u Švicarsku i Vi se ovdje možete vjenčati.

Služba za migraciju (Migrationsamt) odlučuje o tome da li Vaš partner ili Vaša partnerka smiju ući u zemlju. Služba će Vas informirati o tome šta morate učiniti i koja su Vam dokumenta potrebna.

Ulazna viza

Vaši rođaci ili poznanici iz Vaše zemlje porijekla Vas žele posjetiti u Švicarskoj? Tada im je potrebna ulazna viza za Švicarsku. Dobijanje vize često nije jednostavno. Ponekad Vaši posjetioci moraju pokazati pozivno pismo koje ste Vi napisali. Ili posjetioci moraju garantirati da se sami mogu finansirati (Obavezujuća izjava, Verpflichtungserklärung). Švicarska ambasada u inostranstvu odlučuje o tome da li će neka osoba dobiti vizu. Ambasada informira o tome šta Vaši posjetitelji moraju učiniti i koja su im dokumenta potrebna. Informacije možete dobiti i kod Službe za migraciju (Migrationsamt).

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/partnerstvo-i-djeca/spajanje-porodice

Konflikti

Imate konflikte i svađu u partnerstvu ili u porodici? Tada Vam pomažu različita savjetovaništa. Nasilje u porodici i između bračnih partnera je zabranjeno. Na "Hallo Basel-Stadt" postoji posebno poglavlje o nasilju u porodici. Tamo ćete pronaći više informacija o ovoj temi.

Konflikti u životnom partnerstvu

Ako imate problema u Vašem partnerstvu, možete dobiti pomoć od stručnih osoba (Bračno savjetovanje, Eheberatung). Postoje specijalna savjetovaništa koja će zajedno sa Vama tražiti rješenja. Prvi razgovor je najčešće besplatan ili morate platiti manje.

Konflikti u porodici

Ako imate djecu, može ponekad doći do teških situacija. To je opterećenje za Vas kao roditelje i za Vašu djecu. Najbolje je da prihvatite pomoć kada ne znate šta više da činite.

Pomoć za roditelje:

- Kod savjetovaništa za porodice (Familienberatungsstelle) ćete dobiti osobno savjetovanje.
- Ukoliko imate pitanja o odgoju ili se brinete za svoje dijete, možete koristiti i broj za hitne pozive roditelja. Ovdje će Vas stručna osoba savjetovati telefonom na broju 0848 35 45 55 (Plaćate samo uobičajenu tarifu za fiksnu mrežu) ili putem e-maila.

Za djecu i mlade:

- Djeca i mladi mogu pozvati broj za hitne slučajeve za djecu, napisati e-mail ili SMS ili voditi chat. Telefon: 147 (poziv je besplatan).

Nasilje u porodici

Nasilje u porodici je delikt koji se goni po službenoj dužnosti i zabranjeno je. Onaj ko primjenjuje nasilje čini krivično djelo. Zabranjena je svaka vrsta nasilja. Niko ne smije primjenjivati nasilje protiv drugih osoba u porodici: ni protiv bračne partnerke, bračnog partnera ili djece. Organi moraju da djeluju kada saznaju za nasilje u porodici.

Doživljavate nasilje u Vašoj porodici? Postoje ponude gdje možete dobiti pomoć. Ponude su besplatne i povjerljive.

- Frauenhaus / Väterhaus: Kada žene ili muškarci doživje nasilje, mogu na izvjesno vrijeme otići u Sigurnu kuću za žene ili u Kuću na očeve. Tamo zajedno sa svojom djecom mogu potražiti zaštitu. Žene u svako doba mogu pozvati Sigurnu kuću za žene. Telefon: 061 681 66 33.
- Hitan poziv za djecu: Djeca i mladi mogu pozvati broj za hitne slučajeve za djecu. Poziv je besplatan. Telefon 147.
- Osjećate ugroženost od neke osobe u Vašoj porodici? U tom slučaju pozovite policiju. Telefon: 117. Policija može učinitelja na duže vrijeme ukloniti iz stana ili iz kuće. Učinitelj tada ne smije ulaziti u stan ili u kuću.

Na „Hallo Basel-Stadt“ postoji posebno poglavlje o nasilju u porodici. Tamo ćete pronaći više informacija o ovoj temi.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/partnerstvo-i-djeca/konflikti